

NEMZETGAZDASÁGI MINISZTERIUM

32 543 05 Üveggyártó
Komplex szakmai vizsga
Szóbeli vizsgatevékenység

A vizsgafeladat megnevezése: Üveggyártó tevékenységek

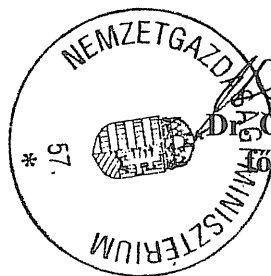
A vizsgafeladat időtartama: 40 perc (felkészülési idő 20 perc, válaszadási idő 20 perc)

A vizsgafeladat értékelési súlyaránya: 40%

A 315/2013. (VIII.28.) Kormányrendelet 3.§. (2) bekezdésében foglaltak alapján a szakmai vizsga szóbeli tételeit a 001138/2014-5522 számon kiadom.

Jóváhagyta:

EREDETIVEL MINDENBEN
MEGEGYEZŐ MÁSZOLAT

Dr. Odrobina László
Főosztályvezető

2014

NEMZETI MUNKAÜGYI HIVATAL
SZAK- ÉS FELNŐTTKÉPZÉSI IGAZGATÓSÁG

Érvényes: 2014. 06. 26-tól

Szakképesítés: 32 543 05 Üveggyártó
Szóbeli vizsgatevékenység
A vizsgafeladat megnevezése: Üveggyártó tevékenységek

A vizsgafeladat ismertetése: A szóbeli vizsgatevékenység központilag összeállított vizsgakérdései a 4. Szakmai követelmények fejezetben megadott témaköröket tartalmazza

A tételekhez segédeszköz nem használható.

A feladatsor első részében található 1–20-ig számozott vizsgakérdéseket ki kell nyomtatni, majd pontosan kettévágni. Ezek lesznek a húzótételek.

A második részben található a tanári példány, amely az értékelést segíti.

A tételsor a (12/2013. (III. 28.) NGM rendelettel módosított) 27/2012. (VIII. 27.) NGM rendeletben foglalt szakképesítés szakmai és vizsgakövetelménye alapján készült.

Szakképesítés: 32 543 05 Üveggyártó
Szóbeli vizsgatevékenység
A vizsgafeladat megnevezése: Üveggyártó tevékenységek

- 1. Mi az üveg, hol gyártották az első üveget?
Sorolja fel a szükséges nyersanyagokat!**

Szakképesítés: 32 543 05 Üveggyártó
Szóbeli vizsgatevékenység
A vizsgafeladat megnevezése: Üveggyártó tevékenységek

- 2. Sorolja fel az alapanyaghoz szükséges adalék- és segédanyagokat!
Beméréssel határozza meg a szükséges mennyiségeket!**

Szakképesítés: 32 543 05 Üvegyártó
Szóbeli vizsgatevékenység
A vizsgafeladat megnevezése: Üvegyártó tevékenységek

- 3. Sorolja fel a segédanyagok hatását az üveg szerkezetére!
Jellemezze az alapanyagból és segédanyagokból készített keveréket!**

Szakképesítés: 32 543 05 Üvegyártó
Szóbeli vizsgatevékenység
A vizsgafeladat megnevezése: Üvegyártó tevékenységek

- 4. Foglalja össze az üvegolvasztás folyamatát!
Mit értünk olvasztáson?**

- 5. Mintavétel a homogenizált anyagból és ellenőrzése.
Hogyan adagol feldolgozott üvegcserepet a keverékhez?**

- 6. Hogyan készíti elő az üveg formázása előtt a szerszámokat?
Az üvegolvadék kimérése, a mennyiség meghatározása.
Milyen termékeket készít?**

Szakképesítés: 32 543 05 Üvegyártó
Szóbeli vizsgatevékenység
A vizsgafeladat megnevezése: Üvegyártó tevékenységek

7. Mutassa be a banka (üveggolyó) készítését!

Mutassa be az előformázás és formázás folyamatát! A folyamatot vázolóval magyarázza!

Szakképesítés: 32 543 05 Üvegyártó
Szóbeli vizsgatevékenység
A vizsgafeladat megnevezése: Üvegyártó tevékenységek

8. Mutassa be a gépi eljárásokat az üvegeszközök gyártására!

Szakképesítés: 32 543 05 Üveggyártó
Szóbeli vizsgatevékenység
A vizsgafeladat megnevezése: Üveggyártó tevékenységek

9. Fejtse ki a síküveggyártás folyamatát!

Szakképesítés: 32 543 05 Üveggyártó
Szóbeli vizsgatevékenység
A vizsgafeladat megnevezése: Üveggyártó tevékenységek

10. Mutassa be a félkész termék készítését, a cső- és botüveg gyártását!

Szakképesítés: 32 543 05 Üveggyártó
Szóbeli vizsgatevékenység
A vizsgafeladat megnevezése: Üveggyártó tevékenységek

11. Mutassa be az alpműveletek közül a forgatást, a leolvasztást, a csúcshúzást és az olivázást!

Szakképesítés: 32 543 05 Üveggyártó
Szóbeli vizsgatevékenység
A vizsgafeladat megnevezése: Üveggyártó tevékenységek

12. Mutassa be az összekötő csövek, az elágazó csövek és a golyófúvás technológiáját!
Szemléltesse az elemzést vázlatokkal is!
Milyen peremekkel erősíthetjük meg a csővégeket?

Szakképesítés: 32 543 05 Üvegyártó
Szóbeli vizsgatevékenység
A vizsgafeladat megnevezése: Üvegyártó tevékenységek

13. Mutassa be a feszültségtelenítés folyamatát!

Mi a feszültség lényege?

Szakképesítés: 32 543 05 Üvegyártó
Szóbeli vizsgatevékenység
A vizsgafeladat megnevezése: Üvegyártó tevékenységek

14. Milyen utómunkálatokra van szükség az üvegárukon?

Sorolja fel a díszítések lehetőségeit!

Szakképesítés: 32 543 05 Üvegyártó
Szóbeli vizsgatevékenység
A vizsgafeladat megnevezése: Üvegyártó tevékenységek

**15. Mutassa be az üvegek fajtáit az alapanyagok összetétele alapján!
Csoportosítsa az üvegfajtákat felhasználásuk alapján!**

Szakképesítés: 32 543 05 Üvegyártó
Szóbeli vizsgatevékenység
A vizsgafeladat megnevezése: Üvegyártó tevékenységek

16. Mutassa be az üvegszálak szerkezetét, gyártását és alkalmazásukat!

Szakképesítés: 32 543 05 Üveggyártó
Szóbeli vizsgatevékenység
A vizsgafeladat megnevezése: Üveggyártó tevékenységek

17. Mutassa be a hűtés fontosságát, a hűtőszalag beállítását!

Szakképesítés: 32 543 05 Üveggyártó
Szóbeli vizsgatevékenység
A vizsgafeladat megnevezése: Üveggyártó tevékenységek

18. Mutassa be a felületek savazásának folyamatát!

Foglalja össze a homokfűvás folyamatát!

Szakképesítés: 32 543 05 Üvegyártó
Szóbeli vizsgatevékenység
A vizsgafeladat megnevezése: Üvegyártó tevékenységek

19. Mutassa be a csiszolás, a fúrás és a gravírozás folyamatát, alkalmazását!

Szakképesítés: 32 543 05 Üvegyártó
Szóbeli vizsgatevékenység
A vizsgafeladat megnevezése: Üvegyártó tevékenységek

20. Mutassa be az üvegtermék hőkezelését (edzés, hűtés, feszültségek)!

AZ ÉRTÉKELÉS SZEMPONTJAI

Tanári példány

1. Mi az üveg, hol gyártották az első üveget?

Sorolja fel a szükséges nyersanyagokat!

Kulcsszavak, fogalmak:

- Olvasztással előállított, kristályosodás nélkül megdermedő szervesetlen anyag
- Franciák, egyiptomiak
- Kvarchomok SiO_2 szilícium-dioxid
- 1700–1800 C° olvasztás és hűtés
- Amorf mikrokristályos

**2. Sorolja fel az alapanyaghoz szükséges adalék- és segédanyagokat!
Beméréssel határozza meg a szükséges mennyiségeket!**

Kulcsszavak, fogalmak:

- Szilícium-dioxid
- Más fénoxidok
- Kristálygócok
- Nátrium – kálium – magnézium – kalcium – alumínium és ólomoxid

**3. Sorolja fel a segédanyagok hatását az üveg szerkezetére!
Jellemezze az alapanyagból és segédanyagokból készített keveréket!**

Kulcsszavak, fogalmak:

- A tisztulást segítik, a gázbuborékokat eltávolítják
- Olvasztást gyorsítók
- Színtelenítők, vasoxid 0,1% felett: az üveg zöld lesz
- Színezők
- Tejesítők
- Adalék üvegcserép

4. Foglalja össze az üvegolvasztás folyamatát!

Mit értünk olvasztáson?

Kulcsszavak, fogalmak:

- Az üvegolvasztáson a pontos mennyiségben adagolt alap-, segéd- és nyersanyagok nagy hőmérsékletű átalakítását értjük
- Hő hatására szilikátképződés
- Üvegképződés
- Tisztulás (1500 °C)
- Lehűtés

Szakképesítés: 32 543 05 Üvegyártó

Szóbeli vizsgatevékenység

A vizsgafeladat megnevezése: Üvegyártó tevékenységek

5. Mintavétel a homogenizált anyagból és ellenőrzése.

Hogyan adagol feldolgozott üvegcserepet a keverékhez?

Kulcsszavak, fogalmak:

- A mintavétel szerszáma
- Ellenőrzés
- Üvegcserep-adagolás
- Ismert összetételű üvegcserep

6. Hogyan készíti elő az üveg formázása előtt a szerszámokat?

Az üveglvadék kimérése, a mennyiség meghatározása.

Milyen termékeket készít?

Kulcsszavak, fogalmak:

- Tisztítás
- Rendszerezés
- Olvadékból félkész termékek vagy üvegtárgyak
- Szálak, üvegcsövek, öblös- és síküvegek

7. Mutassa be a banka (üveggolyó) készítését!

Mutassa be az előformázás és formázás folyamatát! A folyamatot vázolóssal magyarázza!

Kulcsszavak, fogalmak:

- Az üveggolyó
- Művelet a pohárfúvásnál
- Művelet a palackfúvásnál
- Ábrák
- Előformázás
- Készre formázás

8. Mutassa be a gépi eljárásokat az üvegeszközök gyártására!

Kulcsszavak, fogalmak:

- Gépi eljárások
- Préselés
- Centrifugálás (mintás is)
- Présfúvás (előforma és készforma) tárgyak
- Ribbon-féle ballongyártás

9. Fejtse ki a síküvegyártás folyamatát!

Kulcsszavak, fogalmak:

- Húzás, üvegszalagok az olvadékból 2–8 mm
- Hengerlés, folyamatos öntés, huzalbetét
- Float – síküvegyártás 3–6 mm

10. Mutassa be a félkész termék készítését, a cső- és botüveg gyártását!

Kulcsszavak, fogalmak:

- Fügőleges húzás
- Vízszintes húzás
- Félkész termék mihez
- Üvegcsövek
- Laboratóriumi eszközök
- Fénycsövek
- Hőmérők
- Hengerek stb.

11. Mutassa be az alpműveletek közül a forgatást, a leolvasztást, a csúcs húzást és az olivázást!

Kulcsszavak, fogalmak:

- Felmelegítés
- Forgatás, folyamatos vagy oda-vissza
- Leolvasztás, éles szélek
- A csúcs szerepe
- A csúcs minősége
- Az oliva szerepe
- Az olivák fajtái
- Készítésük

12. Mutassa be az összekötő csövek, az elágazó csövek és a golyófúvás technológiáját!

Szemléltesse az elemzést vázlatokkal is!

Milyen peremekkel erősíthetjük meg a csővégeket?

Kulcsszavak, fogalmak:

- Az összekötő csövek kialakítása, vázlat
- Peremezések
- Elágazások, pl. T
- Különböző átmérők
- Golyó üvegcsőből
- Alak szerint a gömbformák
- Fúvás egy és két száron
- Tapintókörző

13. Mutassa be a feszültségtelenítés folyamatát!
Mi a feszültség lényege?

Kulcsszavak, fogalmak:

- A maradandó feszültségek utólagos kezelése
- Temperálás – hõn tartás
- Hûtési zónák
- Felső-alsó hûtési hõmérséklet
- A temperálás szakaszai
- Hûtõberendezések
- Hibák

**14. Milyen utómunkálatokra van szükség az üvegarukon?
Sorolja fel a díszítések lehetőségeit!**

Kulcsszavak, fogalmak:

- Formanyomok
- Sapka
- Sorják
- Díszítés
- Ragasztás
- Csiszolás
- Színezés, festés
- Irizálás
- Homokfúvás
- Savmaratás
- Fémbevonás
- Fátyolüveg

**15. Mutassa be az üvegek fajtáit az alapanyagok összetétele alapján!
Csoportosítsa az üvegfajtákat felhasználásuk alapján!**

Kulcsszavak, fogalmak:

- Nátriumüveg
- Káliüveg
- Ólomüveg
- Hóálló üveg
- Tej és opál
- Kvarcüveg
- Vízüveg
- Öblösüveg
- Síküveg
- Üvegyapot
- Üvegszál
- Cső- és botüveg

16. Mutassa be az üvegszálak szerkezetét, gyártását és alkalmazásukat!

Kulcsszavak, fogalmak:

- Szerkezete
- Az üvegszál fizikája
- Üvegvatta készítése
- Alkalmazás

17. Mutassa be a hűtés fontosságát, a hűtőszalag beállítását!

Kulcsszavak, fogalmak:

- A feszültségek fajtái
- Átmeneti – maradandó
- A feszültségek vizsgálata
- Hűtési eljárások
- Hűtőberendezések és beállításuk

18. Mutassa be a felületek savazásának folyamatát!

Foglalja össze a homokfúvás folyamatát!

Kulcsszavak, fogalmak:

- Csiszolás
- Savazás – savazófülke
- Felületképzés viasszal
- Maratás után
- Kvarchomok
- Összetett karcolás

19. Mutassa be a csiszolás, a fúrás és a gravírozás folyamatát, alkalmazását!

Kulcsszavak, fogalmak:

- Homályosítás vegyi és mechanikus eljárással
- Csiszolószemcsék
- Szemcseméret 10–1000 μ
- Üvegszék kezelésé
- A fúrás szerszáma
- A fúrás átmérője
- Nagyobb átmérőknél
- Feliratozás
- Karcoló eljárás
- Kémiai eljárás (savazás)

20. Mutassa be az üvegtermék hőkezelését (edzés, hűtés, feszültségek)!

Kulcsszavak, fogalmak:

- A feszültségek következményei
- A feszültségek keletkezése, fogalma
- Fajtái
- A feszültségek megszüntetése
- Temperálás
- Hűtés és berendezései

ÉRTÉKELÉS

Sorszám	Név	Feladat sorszáma	Osztályzat

.....

dátum

.....

aláírás

C